

Annika Widmark Sjöstedt
0702-03 63 37
Annika.widmark-sjostedt@krafringen.se

Miljö- och energidepartementet
Dnr: M2018/02927/Ee
e-post:
m.remissvar@regeringskansliet.se
kopia:
anna.m.carlsson@regeringskansliet.se

Remissvar till ”Kontrollstation för elcertifikatsystemet 2019 – redovisning av regeringsuppdraget” (Dnr: M2018/02927 /Ee)

Krafringen Energi AB har tagit del av remissversionen av ”Kontrollstation för elcertifikatsystemet 2019 – redovisning av regeringsuppdraget” och utnyttjar möjligheten att svara på remissen.

Krafringen är ett energibolag med ambitionen att leda utvecklingen av framtidens energi. Vi tar ansvar för att använda naturresurser så effektivt som möjligt genom att fokusera på hållbara energilösningar som skapar både stora miljövinster och bidrar till tillväxt i vår region. Krafringen ser sin roll som framförallt en möjliggörare för moderna, hållbara och energieffektiva lösningar för kunder, våra ägarkommuner och övriga samhällsbyggsektorer.

Med denna ambition fattade Krafringen början av 2010-talet beslut om att bli 100 procent förnybara i egen produktion, ett mål som uppnåddes redan 2018. Krafringen är därmed ett av de få energibolag i Sverige som idag är 100 procent förnybara i egen produktion. Måluppfyllelsen uppnåddes huvudsakligen genom en investering av ett bio-kraftvärmeverk, där bränslet kommer från restprodukter från näraliggande skogsbruk samt returträ. Bio-kraftvärmeverket togs i drift 2014. Krafringen beslut om investeringen är grundad på det värmebehov som finns i våra ägarkommuner samt de förutsättningar elcertifikatsystemet då gav.

En avveckling av elcertifikatsystemet enligt förslaget äventyrar mindre producenters ekonomiska hållbarhet

Förslaget om tidsbaserad stoppregel har i praktiken förändrat förutsättningarna för elcertifikatsystemet (då det tidigare inte har funnits en plan för hur avvecklingen av systemet skall gå till). Detta har bidragit till att priserna på elcertifikat har sjunkit drastiskt. Dessa har i dagsläget knappt något värde. Denna förändring är problematisk för de företag som har investerat i förnybar energi med systemets ursprungliga förutsättningar och ger konsekvensen att investeringen blir olönsam. Samtidigt har dessa investeringar bidragit till att Sverige i princip är fossilfria i både el- och värmeproduktion.¹ Utan elcertifikatsystemet hade detta inte varit ett faktum.

¹ Där den kvarvarande fossila delen i värmeproduktionen kommer från återvunnen energi och ett par fall, från reservanläggningar.

Därför finner Krafringen det märkligt att Energimyndigheten föreslår en avveckling av elcertifikatsystemet utan hänsyn till dessa utgångspunkter och förutsättningar. Genom förslaget dras förutsättningarna för många mindre energibolags och andra mindre aktörers ekonomiska hållbarhet undan. I praktiken innebär förslaget att man inte vill betala för det man fått.

Beroendet av elcertifikatsystemet skiljer sig mellan aktörer

Krafringen vill tydliggöra att investeringsförutsättningarna skiljer sig åt mellan olika aktörer i elcertifikatsystemet. Det finns ett antal investorer som investerar i stor skala. Men det finns också många mindre aktörer. De investorer som investerar storskaligt, är till stor del storskaliga vattenkraftsaktörer som har erhållit elcertifikat genom effekthöjningar. Många av dessa investeringar gjordes direkt när elcertifikatsystemet trädde i kraft som ett led i en strategisk affärssatsning till följd av själva systemet. Dessa anläggningar är nu på väg ut ur systemet och har i stort sätt erhållit elcertifikat under de maximala 15 åren. Andra storskaliga investeringar som gjorts är vindkraftsinvesteringar. Även om alla dessa investeringar inte gjordes när systemet trädde ikraft och alla vindkraftaktörer inte har erhållit elcertifikat de maximala 15 åren, har den storskaliga vindkraften skalfördelar i sina satsningar och därigenom kunnat få en bättre lönsamhet än mindre aktörer. Idag har priset på vindkraft sjunkit så att priset för ny kraft i stort sett är lika med priset för vindkraft. Det innebär att nya aktörer när det gäller storskalig vindkraft, inte är helt och hållet beroende av elcertifikaten för att få lönsamhet i sina satsningar.

Dessa förutsättningar skiljer sig åt mot de förutsättningar småskaliga aktörer har, när det gäller småskalig vind, småskalig vattenkraft och biokraft. När det gäller biokraftvärme, är investeringarna till antal hos varje aktör liten – vanligtvis endast en anläggning. Dock blir kostnaderna för investeringen höga. Detta beror på att en sådan anläggning per definition är tekniskt komplicerad, på att investeringen behöver vara i större skala om den ersätter flera (fjärrvärme)anläggningar som fasas ut samt på att de enheter som krävs för att producera el kraftigt fördyrar en sådan investering. Det gör att beroendet av elcertifikatsystemet är stort när ett investeringsbeslut om en sådan anläggning fattas.

Utöver detta är de aktörer som investerar i, och har investerat i, kraftvärme till största delen kommunala energibolag. Det innebär att utgångspunkten för investeringsbeslutet inte är en satsning på att bli storskaliga biokraftvärme-ägare med en stor portfölj av biokraftvärmeanläggningar. Dessa beslutet grundas istället i möjligheter att kunna leverera trygg och förnybar värme till kommunens invånare. Utan storskalighet när det gäller antal investeringar, d.v.s. med de kommunala energibolagens förutsättningar, finns inga skalfördelar när det gäller möjligheter att kunna pressa kostnader för investeringen. Även detta gör att beroendet av elcertifikat är stort när det gäller de småskaliga aktörerna, både när det gäller själva beslutet för investeringen och när det gäller anläggningens lönsamhet under en stor del av dess livslängd.

Förslag till lösning som kan stötta både konsument- och producentperspektivet

Samtidigt som Krafringen kan konstatera att de kommunala energibolagens och andra småskaliga aktörers förutsättningar inte har beaktats i förslaget om tidsbaserad stoppregel, har Krafringen förståelse för argumentet om risk för storskalig förmögenhetsöverföring från producenter till konsumenter. Krafringen har också förståelse för att en volymbaserad stoppregel skulle ändra förutsättningarna i elcertifikatsystemet i så stor omfattning, att de långsiktiga spelreglerna i vilket fall som helst skulle sättas ur spel. Därtill skulle mycket

arbete behöva läggas bl.a. på att ta fram kvotkurvor som inte ger en orimlig förmögenhetsöverföring.

Därför föreslår Kraftringen att Energimyndigheten får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att stänga elcertifikatsystemet och ersätta detta med en s.k. feed-in-tariff, en inmatningstariff bestående av en ersättning per inmatad kWh, för de anläggningar som är kvar i elcertifikatsystemet när det stängs. Kostnaden för detta, "förnybartavgiften", skulle då fortfarande ligga på konsumenten och överföras till producenten under de år anläggningarna i det gamla systemet skulle kunnat erhålla elcertifikat. Då skulle den förlust producenten gör idag, bland annat till följd av stoppregeln och avsaknaden av ursprunglig plan för hur systemet skulle kunna fasa ut, delvis kunna täckas. Samtidigt sker ingen orimlig förmögenhetsöverföring från konsument till producent. På detta sätt skulle konsumenter och producenter dela på kostnaden för att fasa ut elcertifikatsystemet.

Ett sådant utredningsuppdrag till Energimyndigheten skulle kunna ta sin utgångspunkt i att elcertifikatsystemet stängs samtidigt som det norska systemet. Alternativa möjligheter till stängning, liksom storleken på inmatningstariffen, skulle behöva analyseras i samma uppdrag.

Med vänlig hälsning

Sezgin Kadir
VD och koncernchef

Kraftringen